

Communiqué Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira

Naglašavajući da provedba Općeg okvirnoga sporazuma za mir i dalje predstavlja temelj za stabilnu, sigurnu i prosperitetnu Bosnu i Hercegovinu (BiH), Upravni odbor Vijeća za provedbu mira (Peace Implementation Council – PIC) podsjeća sve strane na njihovu obvezu da u potpunosti poštuju Opći okvirni sporazum za mir, sve njegove anekse i odluke visokoga predstavnika. Upravni odbor još jednom potvrđuje svoje neupitno opredjeljenje za teritorijalni integritet i temeljnu strukturu BiH kao jedinstvene i suverene države, koja se sastoji od dva entiteta. Upravni odbor ponavlja da entiteti nemaju pravo na odcepljenje od BiH i da oni pravno postoje samo na osnovu Ustava BiH. Upravni odbor podsjeća vlasti u BiH da je Ustav BiH sastavni dio Općeg okvirnoga sporazuma za mir i da su odluke Ustavnoga suda BiH konačne i obvezujuće i moraju se provoditi. Upravni odbor još jednom potvrđuje svoju punu podršku visokom predstavniku u osiguranju punog poštivanja Općeg okvirnoga sporazuma za mir u BiH i provedbi njegovoga mandata u skladu s Aneksom 10 i odgovarajućim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a, što ostaje nepromijenjeno. Upravni odbor podvlači da međunarodna zajednica i dalje zadržava potrebne instrumente za osiguranje provedbe Općeg okvirnoga sporazuma za mir. Upravni odbor PIC-a naglašava potrebu za punom provedbom programa 5+2, što je i dalje uvjet za zatvaranje Ureda visokoga predstavnika.

Politički direktori Upravnog odbora (UO) Vijeća za provedbu mira (Peace Implementation Council – PIC) sastali su se 6. i 7. lipnja 2023. godine. UO PIC-a suglasio se da je ovo ključni trenutak za Bosnu i Hercegovinu. Nakon što je dobila kandidacijski status za članstvo u EU i gotovo završila formiranje vlasti na svim razinama, BiH ima šansu ostvariti brz napredak u provedbi reformi koje su od najvećeg značaja za stabilnost i prosperitet. Upravni odbor PIC-a je naglasio da je budućnost zemlje u rukama građana BiH i domaćih političara, te je pozvao sve političke sudionike da nastave s dosadašnjim pozitivnim trendom i iskoriste šansu kako bi poticali pomirenje i daljnji napredak BiH na njenom euroatlantskom putu za boljitak svih građana. Istodobno, UO PIC-a se suglasio da se BiH i dalje suočava s krupnim izazovima, uključujući i secesionističke prijetnje vladajuće koalicije u Republici Srpskoj i napore kojima se podrivaju država i njene institucije.

Put ka članstvu u EU je opsežan zadatak koji zahtijeva političko vodstvo, istinsko opredjeljenje za provedbe reformi i naporan rad na usvajanju i provedbi zakona. S tim u vezi, Upravni odbor PIC-a sastao se s gospođom Borjanom Krišto, predsjedavajućom Vijeća ministara BiH, i Zukanom Helezom, zamjenikom predsjedavajuće VMBiH i ministrom obrane BiH, kako bi razgovarali o planovima nove državne vlasti za nastavak aktivnosti na putu ka euroatlantskim integracijama. Upravni odbor PIC-a sastao se i s predstavnicima organizacija civilnoga društva.

Upravni odbor PIC-a pohvalio je brzu uspostavu vlasti nakon listopadskih izbora, kao i pozitivan trend u radu Vijeća ministara, te uspješno usvajanje državnoga proračuna za 2023. godinu, za razliku od stagnacije koja je obilježila raniji period. Konstatirajući da je postignut pozitivan zamah, Upravni odbor PIC-a poziva vlasti da bez odlaganja pristupe rješavanju ključnih izazova:

- Da odmah postignu konkretne rezultate u pogledu provedbe **14 ključnih prioriteta** iz Mišljenja Europske komisije, imajući u vidu da je preporuka za kandidacijski status u EU data uz razumijevanje da će biti poduzet niz koraka. To, između ostalog, uključuje i žurno usvajanje, u potpunosti usklađeno s EU standardima, izmjena i dopuna Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću BiH (VSTV) koje se odnose na integritet, kao i novih zakona na razini BiH o VSTV-u, sudovima i sprječavanju sukoba interesa.
- Da poboljšaju **integritet izbornoga procesa** tako što će revidirati pravni okvir kako bi se provele preporuke OSCE/ODIHR-a, GRECO-a i Venecijanske komisije. U svjetlu brojnih navoda o teškim izbornim krađama koje su negativno obilježile izbore 2022. godine, organi vlasti ovaj cilj trebaju ispuniti što je prije moguće kako bi osigurali da se općinski izbori planirani za 2024. godinu održe u okviru kojim se osigurava veća transparentnost i jači integritet izbornoga procesa.
- Kao što je navedeno u programu 5+2, da nađu prihvatljivo i održivo rješenje za pitanje **raspodjele državne imovine** između državnog i drugih razina vlasti usvajanjem zakona na državnoj razini kojim će se urediti to pitanje. Upravni odbor PIC-a pohvaljuje rad OHR-ove radne skupine za državnu imovinu kao izvora tehničkih informacija za nadležne domaće institucije. Rješavanje državne imovine od ključnoga je značaja za realizaciju programa 5+2, što je neophodno za zatvaranje Ureda visokoga predstavnika, a bit će od koristi i građanima BiH zbog toga što će se imovina moći koristiti u produktivne svrhe.

Upravni odbor PIC-a osuđuje svaku retoriku i sve radnje kojima se ugrožava mir, stabilnost i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, uključujući i pokušaje blokiranja ili podriivanja funkcioniranja institucija BiH i prijetnje secesijom koje dolaze od vladajuće koalicije u RS. Upravni odbor PIC-a poziva vlasti RS da se konstruktivno angažiraju u radu državnih institucija i podržavaju vladavinu prava, kao i da se suzdrže od bilo kakvog pritiska na suce Ustavna suda BiH. Upravni odbor PIC-a razmatrao je rizike po demokraciju u BiH koji proistječu iz nedavnih poteza vlasti RS usmjerenih ka ograničavanju slobode govora i djelovanja civilnoga društva, te stigmatiziranju pripadnika manjina. Ove aktivnosti nanose duboku štetu svim građanima.

Upravni odbor PIC-a podržava jačanje demokracije u BiH i integriteta njenih institucija. To obuhvaća osiguranje pune jednakopravnosti svih građana i eliminaciju diskriminacije, posebice provedbom sudske prakse Europskoga suda za ljudska prava koja se odnosi na skupinu predmeta Sejdić i Finci.

Upravni odbor PIC-a naglasio je potrebu vođenja konstruktivne politike i politike suradnje na svim razinama i ponudio čvrstu podršku i konkretnu pomoć onima koji su istinski opredijeljeni za postizanje napretka. Upravni odbor PIC-a pratit će daljnji razvoj u vezi s pitanjima istaknutim u ovom komuniqueu.

Upravni odbor PIC-a održat će svoju narednu redovnu sjednicu 5. i 6. prosinca 2023. godine.